

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.685/2017/8.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Szendrei Kornél ügyvéd

Az alperesek: I. rendű

II. rendű

Az alperesek képviselője: Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és

Társai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Stanka Gergely ügyvéd

A per tárgya: szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Szegedi Ítéltábla Pf.III.20.090/2017/4. számú ítélet

A elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Kecskeméti Törvényszék 4.P.21.807/2016/10. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletének felülvizsgálati kérelemmel érintett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft másodfokú eljárási költséget és 82.700 (nyolcvankettőezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 48.000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2008. január 15-én a felperes és a II. rendű alperes mint adósok az I. rendű alperessel mint hitelezővel svájci frank alapú kölcsönszerződést kötöttek, amit közjegyzői okiratba foglaltak. A szerződés III/5. pontja többek között rögzítette: „A szerződő felek megállapodnak abban, hogy jelen Szerződés szerinti Kölcsön folyósításának időpontja, valamint az Adós fennálló tartozása tekintetében a Hitelező e célra szolgáló nyilvántartásait és az e nyilvántartásokkal összhangban lévő nyilatkozatait kell mértékadónak és hitelesnek tekinteni, a szerződő felek a kölcsön

folyósítása időpontjának és a kölcsönszerződés alapján, az Adós terhére mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozása mértékének megállapítása tekintetében alávetik magukat a hitelező e célra szolgáló nyilvántartásai tartalmának.

Adós/zálogkötelezett hozzájárul ahhoz, hogy a jelen okirat alapján, az adós mindenkori fennálló kölcsön- és járuléktartozását, esetleges végrehajtási eljárás indítása esetén is, a hitelező megbízására az előbbiek szerint közjegyző tanúsítsa".

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [2] A felperes módosított keresetében - többek között - a kölcsönszerződés III/5. pontja tisztességtelenségének megállapítását kérte a fogyasztóval kötött szerződésekben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjaira hivatkozással.
- [3] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. A II. rendű alperes érdemi nyilatkozatot nem tett.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a kölcsönszerződés III/5. pontja nem ruház a felperesre egyoldalú hatalmasságot, a bizonyítási kötelezettség szabályain nem változtat, ezért az ezen okból nem minősül tisztességtelennek. A keresettel támadott egyéb szerződéses rendelkezéseket sem találta tisztességtelennek.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet rendelkezését részben megváltoztatta és megállapította a kölcsönszerződés III/5. pontjának tisztességtelenségét, megváltoztatta a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseket; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel arra hivatkozott: a tisztességtelennek talált a szerződéses rendelkezés a fogyasztó hátrányára változtatja meg a bizonyítási terhet, valamint lehetővé teszi az I. rendű alperes számára azt is, hogy egyoldalúan állapítsa meg a felperes szerződésből eredő kötelezettségeinek teljesítését, ezért a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjai alapján tisztességtelennek minősül.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a kölcsönszerződés III/5. pontja tisztességtelenségének megállapítására irányuló keresetet is elutasító határozat meghozatalát, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet a kölcsönszerződés III/5. pontja vonatkozásában a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjába

ütköző módon állapította meg a tisztességtelenséget.

- [7] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A Kúria a jogerős ítéletet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján jogszabálysértő.
- [9] A Kúria az EBH2018.G.1. számon közzétett gazdasági elvi határozatban kifejtetteket változatlanul, minden részletében irányadónak tekinti. Az adott ügyben a perbelivel tartalmilag, a lényegét tekintve megegyező szerződéses rendelkezés tekintetében a Kúria akként foglalt állást, hogy az a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem fordítja meg. Rámutatott, az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására, és a szerződő felek az e kimutatás alapján készült, közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó számára hátrányosan nem változtatja meg és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. Döntésének jogi indokolásában hangsúlyosan hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: rPtk.) 242. §-ában, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. 206. §-ában, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 21. §-ában, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: közjegyzői tv.) 111. § (1) bekezdésében, a Korm. rendelet 1. § (1) bek. i) és j) pontjaiban írtakra. Mindezekre tekintettel a Kúria úgy ítélte, hogy a perbeli szerződéses rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordította meg.
- [10] A másodfokú bíróság a per tárgyát képező szerződéses rendelkezés tisztességtelenségét arra tekintettel is megállapította, hogy az a Korm. rendelet 1. § (1) bek. b) pontját is sérti. A Kúria úgy ítélte, hogy ezen okból sem tisztességtelen a perbeli szerződéses rendelkezés.
- [11] A Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének b) pontja a fogyasztói szerződés azon rendelkezését minősíti tisztességtelennek, amely kizárólagosan jogosítja fel a fogyasztóval szerződő felet annak megállapítására, hogy teljesítése szerződésszerű-e. A másodfokú bíróság a Korm. rendelet szabályának a jogszabályszöveggel ellentétes tartalmú alkalmazásával, tévesen állapította meg a perbeli kikötés tisztességtelenségét amiatt, hogy az I. rendű alperest a fogyasztó - nem pedig a Korm. rendelet szerint a saját - teljesítése szerződésszerűsége körében jogosítja fel egyoldalú döntésre. A Korm. rendelet hivatkozott rendelkezésének mind a

fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv 3. cikk (3) bekezdése és Mellékletének 1. m) pontja figyelembevételével történő értelmezéséből következően, az a kikötés tisztességtelen, amely a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel arra, hogy maga állapítsa meg a saját teljesítése megfelelőségét. A keresettel támadott szerződéses rendelkezés azonban nem tartalmaz az I. rendű alperest a megjelölt körben megillető egyoldalú jogosítványt, nem érinti (nem vonja el) az I. rendű alperessel szerződő fél - a felperes - kötelmi jogát arra, hogy az I. rendű alperes szolgáltatásának megfelelőségét megítélje és minősítse [rPtk. 283. §], ezért nem minősül tisztességtelennek a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének b) pontja szerint. Az ügy tárgyát képező kikötés az előzőekben, a bizonyítás körében kifejtettek szerint nem volt kizárólagos jellegűnek tekinthető a felperes tartozásának összegét, illetve a kölcsönügylet egyéb lényeges adatát illetően sem [Kúria Pfv.I.21.783/2016/5.].

- [12] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az rPtk. 209. §-ának, illetve a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjainak téves alkalmazásával állapította meg, hogy a perbeli kölcsönszerződés III/5. pont egyes bekezdései tisztességtelen szerződéses rendelkezésnek minősülnek.
- [13] A Kúria a kifejtettek értelmében a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében helybenhagyta.

Záró rész

- [14] A Kúria döntése alapján a pervesztes felperest az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdéseire - az I. rendű alperesnek a másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megfizetésére. A felperes az illetékefeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. §-a alapján köteles az államnak megfizetni.
- [15] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2018. május 10.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró